Gemeente Echt-Susteren

Raadsinformatiebrief

Kenmerk	Z26/212597 / D - 324051
Datum B&W-vergadering	dinsdag 9 juni 2026
Portefeuillehouder(s)	P.H.J. Pustjens

Onderwerp
Aanpassing subsidiepraktijk naar aanleiding van recente jurisprudentie van de Raad van State (ABRvS)[1]

Samenvatting
De gemeente geeft ieder jaar subsidie aan verschillende organisaties. Een deel van deze subsidies staat met naam van de organisatie en bedrag in de begroting. Dit noemen we een begrotingssubsidie.

Naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State moeten gemeenten deze manier van subsidiëren opnieuw tegen het licht houden. De gemeente mag een begrotingssubsidie op grond van deze uitspraak namelijk niet meer altijd zonder nadere onderbouwing aan dezelfde organisatie blijven geven. Als meerdere organisaties dezelfde activiteit zouden kunnen uitvoeren, moeten zij allemaal een eerlijke kans krijgen om subsidie aan te vragen. Een subsidie is zogezegd: schaars.

Om gevolg te geven aan deze uitspraak hebben wij de huidige begrotingssubsidies in kaart gebracht. Per subsidie werken wij uit welke route vanaf 2027 passend is. Sommige subsidies kunnen mogelijk via de begroting blijven lopen. Voor andere subsidies werken wij toe naar nieuwe subsidieregelingen. De raad hoeft nu nog geen besluit te nemen. Deze brief informeert u over de aanpak en het vervolg.

Financiële consequenties
Deze raadsinformatiebrief heeft geen directe financiële consequenties. Als later blijkt dat financiële keuzes nodig zijn die onder de bevoegdheid van uw raad vallen, dan leggen wij deze aan u voor.

Juridische consequenties
Ontvangers van begrotingssubsidies die vanaf 2027 onder de nieuwe subsidieregelingen vallen, moeten vanaf dat moment een subsidieaanvraag indienen. Dit kan ertoe leiden dat een aanvraag wordt afgewezen of dat een lager subsidiebedrag wordt verleend. De brief (beschikking) die aan deze subsidieontvangers wordt gestuurd, is bedoeld om hen tijdig te informeren, zodat zij zich kunnen voorbereiden op de nieuwe situatie.

Ook voor subsidieontvangers waarbij mogelijk sprake blijft van een begrotingssubsidie, kan de nieuwe werkwijze gevolgen hebben. Als de gemeente een subsidie rechtstreeks aan één organisatie wil blijven verstrekken, moet dit vooraf goed worden gemotiveerd en gepubliceerd. Andere organisaties kunnen daarop reageren als zij vinden dat zij ook voor deze subsidie in aanmerking kunnen komen. Als zo'n reactie daartoe aanleiding geeft, moet de gemeente de voorgenomen subsidieverlening opnieuw beoordelen.

---

[1] Afdeling 23 juli 2025, ECLI:NL:RVS:2025:3399, Peel en Maas/ Negen B.V.

In beide situaties kan de overgang gevolgen hebben voor subsidieontvangers waarmee de gemeente al langer dan drie jaar een subsidierelatie heeft voor dezelfde of in hoofdzaak dezelfde activiteit. Als sprake is van aantoonbare schade door beëindiging of verlaging van deze langdurige subsidie, wordt per geval beoordeeld of en in hoeverre de gemeente hiervoor een vergoeding moet bieden. Daarbij gaat het om schade die uitstijgt boven het normale maatschappelijke risico en die de organisatie onevenredig zwaar treft in vergelijking met andere vergelijkbare organisaties.

Achtergrond / geschiedenis
De gemeente verstrekt al meerdere jaren begrotingssubsidies. Bij een begrotingssubsidie staan de naam van de subsidieontvanger en het maximale subsidiebedrag in de gemeentelijke begroting. Deze manier van subsidiëren blijft toegestaan. De uitspraak van de Raad van State verandert dat niet. De uitspraak maakt wel duidelijk dat de gemeente beter moet onderbouwen waarom een subsidie rechtstreeks aan één organisatie wordt gegeven.

Toelichting
Wij hebben Boels Zanders gevraagd om juridisch te adviseren. Ook is binnen de ambtelijke organisatie een werkgroep gevormd. De werkgroep heeft de bestaande begrotingssubsidies in kaart gebracht. Per begrotingssubsidie wordt beoordeeld welke route vanaf 2027 passend is. Wij werken met twee routes.

1. Begrotingssubsidie met één serieuze gegadigde
   Voor sommige activiteiten kan mogelijk goed worden uitgelegd dat maar één organisatie serieus in aanmerking komt voor subsidie. In dat geval kan de subsidie mogelijk via de begroting blijven lopen. Daarvoor wordt per subsidie een juridische motivering opgesteld. Ook wordt het voornemen om de subsidie rechtstreeks te verstrekken vooraf gepubliceerd.

2. Nieuwe subsidieregelingen
   Voor andere activiteiten kan niet goed worden onderbouwd dat er maar één serieuze gegadigde is. Voor deze activiteiten werken wij toe naar nieuwe subsidieregelingen. Organisaties kunnen dan vanaf 2027 op basis van vooraf vastgestelde regels subsidie aanvragen.

   Het uitgangspunt is dat de nieuwe regelingen zo worden opgesteld dat de huidige gesubsidieerde activiteiten daarbinnen kunnen passen. Dat betekent niet dat subsidie automatisch wordt toegekend. Een aanvraag wordt straks getoetst aan de voorwaarden van de regeling en aan het beschikbare budget.

   Deze aanpassing betekent niet dat de gemeente de huidige activiteiten en subsidieontvangers niet meer belangrijk vindt. Het gaat om een andere juridische basis voor het verlenen van subsidie en een andere manier van aanvragen, beoordelen en verdelen vanaf 2027.

Contact met subsidieontvangers
De overgang naar nieuwe subsidieregelingen kan tijdelijk zorgen voor vragen of onduidelijkheid bij huidige begrotingssubsidieontvangers. Wij beperken dit zoveel mogelijk door de betrokken organisaties tijdig en zorgvuldig te informeren.

Wij wachten niet tot de nieuwe subsidieregelingen helemaal klaar zijn. De uitspraak van de Raad van State maakt duidelijk dat de huidige subsidiepraktijk vanaf 2027 moet worden aangepast. Daarom moeten wij organisaties nu al informeren over deze verandering. Zo krijgen zij voldoende tijd om zich voor te bereiden op de nieuwe situatie.

De betrokken organisaties worden niet alleen met een brief geïnformeerd. Wij nemen eerst persoonlijk contact op. In dat contact leggen wij uit waarom de subsidiepraktijk verandert, wat dit op hoofdlijnen betekent en hoe het vervolg eruitziet. Daarna ontvangen zij de informatie ook schriftelijk.

Vragen van organisaties worden ambtelijk opgepakt. Als daar aanleiding voor is, plannen wij vervolggesprekken.

Vervolg
De komende periode werken wij verder aan drie onderdelen.

1. Begrotingssubsidies die mogelijk kunnen blijven bestaan
   Voor sommige begrotingssubsidies lijkt er maar één organisatie te zijn die de activiteit op dit moment passend kan uitvoeren. Voor die subsidies werken wij de onderbouwing verder uit. Daarna publiceren wij het voornemen om deze subsidie ook vanaf 2027 rechtstreeks aan die organisatie te verstrekken. Andere organisaties kunnen daarop reageren.

   De raad ziet deze subsidies terug in de begroting 2027. Net als nu stelt de raad met de begroting het maximale bedrag en de naam van de subsidieontvanger vast. Het college zorgt voor de verdere juridische onderbouwing en de uitvoering van de subsidieverlening.

2. Nieuwe subsidieregelingen
   Voor andere activiteiten kunnen mogelijk meerdere organisaties in aanmerking komen. Voor deze activiteiten werken wij nieuwe subsidieregelingen uit. Organisaties kunnen dan vanaf 2027 op basis van duidelijke regels subsidie aanvragen.

3. Nieuwe Algemene subsidieverordening
   Ook actualiseren wij de Algemene subsidieverordening Echt-Susteren 2017. Dit zijn de algemene subsidieregels van de gemeente. De raad stelt deze verordening vast. Daarom ontvangt u hiervoor later dit jaar een raadsvoorstel.

Als er bij de verdere uitwerking andere keuzes nodig zijn waarover de raad moet besluiten, leggen wij die keuzes aan u voor.

Bijgevoegd stuk
Memo Aanpassing subsidiepraktijk naar aanleiding van de schaarse rechten-uitspraak Raad van State (D-323929).

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders gemeente Echt- Susteren,

secretaris

voorzitter

Memo

Aan:	**college van burgemeester en wethouders**	**Van:**	Roy Kepser
C.c.:	**MT**	**Team:**	**Team Maatschappelijk Domein**
Onderwerp:	Aanpassing subsidiepraktijk naar aanleiding van de schaarse rechten-uitspraak Raad van State	**Kenmerk:**	D - 323929
Datum:	22 mei 2026	**Zaak Nr.:**	Z26/212597

Doel van dit memo

Met dit memo informeren wij het college over de voortgang van de aanpassing van de gemeentelijke subsidiepraktijk. De aanleiding is de schaarse rechten-uitspraak van de Raad van State[1]. Deze uitspraak heeft gevolgen voor begrotingssubsidies[2].

Dit memo geeft antwoord op de volgende vragen:

- wat is de achtergrond van de uitspraak;
- wat betekent dit voor onze gemeente;
- wat hebben wij al gedaan;
- welke beleidsproducten leveren wij op;
- wie neemt waarover een besluit;
- hoe betrekken wij de gemeenteraad;
- welke juridische aandachtspunten zijn van belang.

Dit memo is een technische onderlegger voor nog op te stellen B&W-adviezen. Het memo vraagt geen inhoudelijke besluiten over subsidieontvangers of nieuwe subsidieregelingen.

Achtergrond

De gemeente verstrekt al meerdere jaren aan verschillende organisaties een begrotingssubsidie. Deze subsidies worden jaarlijks opgenomen in de gemeentelijke begroting.

Op 23 juli 2025 heeft de Raad van State een belangrijke uitspraak gedaan over begrotingssubsidies. De Raad van State oordeelt dat ook bij begrotingssubsidies sprake kan zijn van schaarse subsidiemiddelen. Dit is vooral aan de orde als de gemeente in de praktijk één of enkele organisaties subsidie geeft voor een bepaalde activiteit, terwijl andere organisaties die activiteit mogelijk ook kunnen uitvoeren.

---

[1] ABRvS 23 juli 2025, ECLI:NL:RVS:2025:3399, Peel en Maas / Negen B.V.

[2] Een begrotingssubsidie is mogelijk als de begroting de subsidieontvanger en het maximale subsidiebedrag vermeldt. Dit volgt uit artikel 4:23, derde lid, onder c, van de Algemene wet bestuursrecht.

Als sprake is van schaarse subsidie, moet de gemeente in beginsel ruimte bieden aan andere mogelijke aanvragers. Dit wordt mededingingsruimte genoemd. Dat betekent dat andere organisaties een eerlijke kans moeten krijgen om subsidie aan te vragen.

De gemeente hoeft die ruimte niet te bieden als vooraf goed kan worden uitgelegd dat er maar één serieuze gegadigde is. Dat moet dan wel worden onderbouwd met *objectieve*, *toetsbare* en *redelijke criteria*. Ook moet de gemeente het voornemen om de subsidie aan die ene organisatie te geven minimaal acht weken vooraf bekendmaken.

De uitspraak betekent dus niet dat begrotingssubsidies helemaal niet meer mogen. De uitspraak betekent wel dat de gemeente beter moet motiveren waarom een begrotingssubsidie nog rechtstreeks aan één organisatie wordt verstrekt.

Wat betekent dit voor onze gemeente?

De uitspraak heeft gevolgen voor de manier waarop wij begrotingssubsidies vanaf 2027 verstrekken. Wij moeten per begrotingssubsidie beoordelen welke route juridisch houdbaar is. Daarbij zijn er in hoofdlijnen twee mogelijkheden.

1. Één serieuze gegadigde
   Voor sommige activiteiten kan mogelijk goed worden uitgelegd dat er maar één organisatie serieus in aanmerking komt voor de subsidie. In dat geval kan de subsidie mogelijk via de begroting blijven lopen. Daarvoor moet per organisatie een goede juridische motivering worden opgesteld. Ook moet het voornemen tot subsidieverlening tijdig worden gepubliceerd. Andere partijen krijgen dan de mogelijkheid om te reageren.

2. Mededingingsruimte bieden
   Voor andere activiteiten kan niet worden gezegd dat er maar één serieuze gegadigde is. In dat geval moet de gemeente mededingingsruimte bieden. Voor deze activiteiten werken wij toe naar nieuwe subsidieregelingen. Organisaties kunnen dan op basis van vooraf vastgestelde regels een subsidieaanvraag indienen.

Eerdere stappen

De volgende stappen zijn al gezet.

- Op 9 december 2025 heeft Boels Zanders tijdens het projectenoverleg aan het college en het managementteam een toelichting gegeven op de uitspraak en de gevolgen voor de gemeente.

- Op 5 februari 2026 heeft een ambtelijk aftrapoverleg plaatsgevonden. Boels Zanders heeft daarvoor een memo met werkafspraken opgesteld. In dat memo staan de juridische uitgangspunten, de te volgen stappen en de benodigde acties. Het doel daarvan is om alle begrotingssubsidies in kaart te brengen en per subsidie te bepalen welke route passend is.

- Daarna zijn de begrotingssubsidies binnen de ambtelijke organisatie geïnventariseerd. Per begrotingssubsidie is voorlopig beoordeeld of mogelijk sprake is van één serieuze gegadigde.

Huidige stand van zaken

De inventarisatie heeft geleid tot een voorlopige indeling van de begrotingssubsidies. Deze indeling is nog niet definitief. De motiveringen moeten nog juridisch worden uitgewerkt en getoetst. Daarna komt de werkgroep terug naar het college voor besluitvorming.

Organisaties waarbij mogelijk sprake is van één serieuze gegadigde

Voor een aantal organisaties is het voorlopige oordeel dat zij mogelijk de enige serieuze gegadigde zijn. Het gaat om de volgende organisaties:

Subsidieontvanger	Maximaal subsidiebedrag 2026
Algemeen Maatschappelijk Werk Midden-Limburg	592.315
AMW-ML voor Casemanagement tijdelijk huisverbod	15.000
AMW-ML voor Meldpunt Zorgwekkend gedrag	7.792
Stichting CultuurPerron	165.350
De Domijnen	652.000
Slachtofferhulp Nederland	12.816
Museum van de Vrouw	150.700
Centrum voor Jeugd en Gezin Midden-Limburg	2.205.000
Stichting Vluchtelingenwerk Nederland	22.000
PSW Werk voor project FAES	56.000
Sportclub Susteren	56.367
Voetbalvereniging Conventus 03	36.227
Voetbalvereniging EVV	43.644

Voor deze organisaties wordt per subsidie een afzonderlijke motivering opgesteld. In die motivering wordt in ieder geval ingegaan op:

- de activiteit waarvoor subsidie wordt verstrekt;
- waarom deze activiteit niet of niet goed door een andere partij kan worden uitgevoerd;
- welke objectieve criteria dit ondersteunen;
- of er andere mogelijke partijen zijn;
- waarom die andere partijen niet als serieuze gegadigde worden gezien;
- voor welke periode de subsidie wordt beoogd;
- wanneer en hoe het voornemen wordt gepubliceerd.

De motiveringen en publicaties worden op een later moment aan het college voorgelegd.

Organisaties waarbij geen sprake is van één serieuze gegadigde

Voor de overige organisaties is het voorlopige oordeel dat niet goed kan worden onderbouwd dat er maar één serieuze gegadigde is. Dit betekent dat vanaf 2027 mededingingsruimte moet worden geboden. Voor deze activiteiten worden nieuwe subsidieregelingen opgesteld. Het gaat om de volgende organisaties:

Subsidieontvanger	Maximaal subsidiebedrag 2026
Stichting Bijzonder in beweging	1.672
Kunstgroep Swentibold Susteren	1.100
Stichting 4 mei herdenking	1.100
Stichting De Kunstkring Echt	4.730
Stichting Op vleugels der vrijheid	1.100
Stichting Orgelkring Echt-Susteren	1.650
Stichting Sociaal Cultureel Centrum D'n Hook	15.500
Stichting Kunst- en Cultuurraad Echt-Susteren	10.995
Stichting Culturele Kring Echt	13.200
Stichting Kreaktiviteiten	9.000
Muziekfederatie de Maasgouw	1.813
Sportvereniging NOAV Zwemmen	12.524
Stichting Kruisen en Kapellen in het land van Echt	3.530
Stichting Limburgse Veteranendag	385
Kultkefee Echt	2.200
Stichting S.O.L.2	29.500
Stichting KinderKookSchool Echt-Susteren	27.500
Stichting (On) beperkt 4 life	4.235
Stichting Hart voor Echt-Susteren	16.500
Toon Hermans Huis Sittard	5.500
Toon Hermans Huis Roermond	5.500
De ver. 'de smalste tuin(en) van Limburg'	5.500
De Koepel Seniorenverenigingen	50.000
Stichting Leefbaarheid Echt-Susteren/Wensauto	30.800
Bond van Nederlandse Militaire Oorlogs- en dienstslachtoffers	440
Stichting Kindermedia Midden-Limburg	8.250
Huis voor de Kunsten Limburg/Hoes veur 't Limburgs	3.850
Stichting Voedselbank Midden-Limburg	5.500
Stichting Kledingbank Limburg	11.000
Stichting Beeldentuin Suëstra	1.650
Gebrook aan Taofel	1.500
Stichting Koppelpop	2.200
Stichting Kaizen Tournament	2.200
Wandelsportvereniging Echt (avondvierdaagse)	1.500
Rollers Smashing	2.750
Tour- en Wielerclub Echt (ATB Toertocht)	500
Stichting Horeca Centrum Echt	2.750
Stichting Bombarie Basilika	5.000

Stichting Echt Feesten (Echt zomerfeesten)	20.000
Stichting Echt Feesten (Echter Vastelaoves spektakel)	10.000
Burgerkracht Limburg/Buddyzorg	3.406
Humanitas	20.000
Stichting Urgente Noden Midden-Limburg	19.300

Ook deze indeling is nog voorlopig. De verdere uitwerking volgt via de nieuwe subsidieregelingen.

Nieuwe subsidieregelingen

Voor de organisaties waarbij geen sprake is van één serieuze gegadigde, wordt overgestapt van een begrotingssubsidie naar een open aanvraagstelsel. Dat betekent dat niet langer één organisatie via de begroting wordt genoemd. In plaats daarvan kunnen organisaties een aanvraag indienen op basis van vooraf vastgestelde regels.

De werkgroep werkt toe naar drie nieuwe subsidieregelingen:

1. Subsidieregeling Sociaal Maatschappelijk
2. Subsidieregeling Cultuur
3. Subsidieregeling Sport en Bewegen

Deze regelingen moeten duidelijk maken:

- welke activiteiten voor subsidie in aanmerking komen;
- wie subsidie kan aanvragen;
- welke voorwaarden gelden;
- welk budget beschikbaar is;
- hoe het beschikbare budget wordt verdeeld;
- wanneer aanvragen kunnen worden ingediend;
- hoe aanvragen worden beoordeeld.

Het uitgangspunt is dat de subsidieregelingen op 1 januari 2027 in werking treden.

De subsidieregelingen worden nog inhoudelijk uitgewerkt. Daarbij worden ook het subsidieplafond en de verdeelsystematiek bepaald. De werkgroep komt hiervoor op een later moment terug naar het college.

Subsidieplafond en verdeelsystematiek

Een subsidieregeling is niet bedoeld om één organisatie exclusief subsidie te geven. Iedere organisatie die voldoet aan de voorwaarden kan in beginsel een aanvraag indienen.

Daarom moet per subsidieregeling een subsidieplafond worden vastgesteld. Een subsidieplafond is het maximale bedrag dat binnen een bepaalde periode beschikbaar is voor een regeling. Ook moet vooraf duidelijk zijn hoe het beschikbare geld wordt verdeeld. Dit voorkomt dat de regeling een open einde krijgt.

De volgende verdeelmodellen zijn mogelijk:

Verdeelmodel	Wat betekent dit?	Aandachtspunt
Wie het eerst komt, het eerst maalt	Aanvragen worden behandeld op volgorde van binnenkomst.	Alleen geschikt bij eenvoudige regelingen.

Tenderprocedure	Aanvragen worden inhoudelijk beoordeeld en gerangschikt.	Juridisch sterk, maar vraagt duidelijke criteria en meer ambtelijke inzet.
Evenredige verdeling	Het budget wordt naar rato verdeeld over meerdere aanvragers.	Kan leiden tot lagere subsidie per organisatie.
Loting	Geschikte aanvragen worden via loting verdeeld.	Alleen passend als aanvragen inhoudelijk gelijkwaardig zijn.
Vaste verdeelsleutel	Verdeling op basis van vooraf vastgelegde criteria.	Alleen bruikbaar als de verdeelsleutel objectief en goed uitlegbaar is.

De keuze voor een verdeelsystematiek is een bestuurlijke keuze. Die keuze moet passen bij het doel van de regeling, de gewenste continuïteit van activiteiten en de uitvoerbaarheid. Zodra de subsidieregelingen inhoudelijk zijn uitgewerkt, volgt hierover een ambtelijk advies aan het college.

Overgangsbrief aan subsidieontvangers
De overgang naar nieuwe subsidieregelingen heeft gevolgen voor organisaties die nu een begrotingssubsidie ontvangen en waarbij geen sprake is van één serieuze gegadigde.

De huidige vorm van subsidieverlening via de begroting eindigt voor deze organisaties met ingang van subsidiejaar 2027. Dat betekent niet dat de gemeente de activiteiten niet meer belangrijk vindt. Het betekent wel dat de subsidie vanaf 2027 op een andere manier moet worden aangevraagd en beoordeeld.

Overgangstermijn en kosten bij langdurige subsidierelatie die niet wordt voortgezet
De gemeente moet deze organisaties hierover tijdig informeren. Dit is nodig vanuit zorgvuldigheid. Het is ook van belang omdat sommige organisaties al langer dan drie jaar subsidie ontvangen voor dezelfde of bijna dezelfde activiteiten. In dat geval moet de gemeente mogelijk een redelijke overgangstermijn bieden als de subsidie wordt beëindigd of verlaagd.

Boels Zanders heeft hiervoor een conceptbrief (beschikking) opgesteld. Met deze brief worden de betrokken organisaties geïnformeerd over de beëindiging van de subsidie per 1 januari 2027. De brief is een noodzakelijke stap in de overgang naar het nieuwe stelsel. De brief zorgt ervoor dat organisaties tijdig weten waar zij aan toe zijn en zich kunnen voorbereiden op de nieuwe situatie. De brief wordt alleen gestuurd aan subsidieontvangers waarvoor de overgang naar een subsidieregeling aan de orde is.

Praktische oplossingsrichting bij knelpunten
De overgang naar nieuwe subsidieregelingen kan in de praktijk tot knelpunten leiden. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren als een huidige subsidieontvanger minder subsidie ontvangt, geen subsidie ontvangt of als een belangrijke activiteit daardoor onder druk komt te staan.

Als dit gebeurt, wordt per situatie bekeken wat nodig en mogelijk is. Daarbij geldt steeds dat de oplossing moet passen binnen de nieuwe juridische kaders. De gemeente kan dus niet zonder goede motivering terugvallen op automatische subsidieverlening aan één organisatie.

Mogelijke oplossingsrichtingen zijn:
- het aanpassen van het subsidieplafond, als daarvoor budget beschikbaar is;
- het aanpassen van de verdeelsystematiek bij een volgende openstelling;

- het opnemen van deelplafonds per activiteit, doelgroep of beleidsterrein;
- het bieden van een tijdelijke overgangsoplossing als dat juridisch mogelijk en financieel gedekt is;
- het gefaseerd afbouwen van subsidie als een organisatie recht heeft op een redelijke overgangstermijn.

Bij knelpunten wordt eerst ambtelijk onderzocht wat de oorzaak is en welke oplossingen mogelijk zijn. Daarna volgt een ambtelijk advies aan het college. Als extra budget nodig is of als de oplossing onder de bevoegdheid van de raad valt, wordt de raad hierbij betrokken.

Zo blijft er ruimte om praktische problemen op te lossen, zonder af te wijken van de uitspraak van de Raad van State en de nieuwe subsidiepraktijk.

Algemene subsidieverordening

Naast de nieuwe subsidieregelingen wordt ook de Algemene subsidieverordening geactualiseerd. De huidige verordening is van 2017. De Algemene subsidieverordening bevat de algemene regels voor subsidieverlening binnen de gemeente.

De verordening moet goed aansluiten op de huidige subsidiepraktijk. Bij de actualisatie wordt daarom aangesloten bij de modelbepalingen van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

De Algemene subsidieverordening is een verordening van de gemeenteraad. Daarom wordt hiervoor een afzonderlijk raadsvoorstel opgesteld.

Wat leveren wij op?

De werkgroep werkt aan drie hoofdproducten.

1. Motiveringen en publicaties één serieuze gegadigde
   Voor begrotingssubsidies waarbij mogelijk sprake is van één serieuze gegadigde, worden juridische motiveringen opgesteld. Daarna worden publicaties voorbereid. In die publicaties wordt uitgelegd waarom de gemeente voornemens is om de subsidie rechtstreeks aan één organisatie te verstrekken. Deze stukken worden aan het college voorgelegd.

2. Nieuwe subsidieregelingen
   Voor activiteiten waarbij mededingingsruimte moet worden geboden, worden nieuwe subsidieregelingen opgesteld. Daarbij worden ook de subsidieplafonds en verdeelsystemen uitgewerkt. Deze stukken worden aan het college voorgelegd.

3. Actualisatie Algemene subsidieverordening
   De Algemene subsidieverordening wordt geactualiseerd. Omdat de raad de verordening vaststelt, wordt hiervoor een raadsvoorstel opgesteld. Het college legt dit raadsvoorstel later ter besluitvorming voor aan de gemeenteraad.

Wie neemt besluiten?

De besluitvorming vindt stapsgewijs plaats.

College
Het college besluit over:

- de overgangsbrief aan de betrokken subsidieontvangers;
- de nieuwe subsidieregelingen, voor zover dit binnen de bevoegdheid van het college valt;
- de subsidieplafonds en verdeelsystemen, voor zover dit binnen de bevoegdheid van het college valt;
- de juridische motiveringen voor één serieuze gegadigde;
- de publicaties van de voornemens;
- het aanbieden van het raadsvoorstel over de Algemene subsidieverordening aan de raad;
- de raadsinformatiebrief.

Gemeenteraad
De gemeenteraad besluit in ieder geval over:

- de actualisatie van de Algemene subsidieverordening;
- de begroting 2027;
- eventuele budgettaire wijzigingen die nodig zijn;
- eventuele keuzes die volgens de verordening of de begrotingsregels onder de bevoegdheid van de raad vallen.

De raad wordt daarnaast geïnformeerd over de gevolgen van de uitspraak en de aanpak van de gemeente.

Betrekken van de gemeenteraad

De uitspraak heeft gevolgen voor de subsidiepraktijk en voor de manier waarop subsidies in de begroting 2027 worden verwerkt. Daarom is het wenselijk om de gemeenteraad actief te informeren met een raadsinformatiebrief.

Met deze raadsinformatiebrief informeert het college de raad op hoofdlijnen over:

- de uitspraak van de Raad van State;
- de gevolgen voor begrotingssubsidies;
- de aanpak van de gemeente;
- het verschil tussen één serieuze gegadigde en mededingingsruimte;
- de overgang naar nieuwe subsidieregelingen;
- de actualisatie van de Algemene subsidieverordening;
- de planning;
- de momenten waarop de raad besluitvorming ontvangt.

Risico's en beheersmaatregelen

Risico	Toelichting	Beheersmaatregel
Onvoldoende motivering één serieuze gegadigde	Als de motivering onvoldoende is, kan een andere partij bezwaar maken of beroep instellen. In de uitspraak Peel en Maas / Negen B.V. leidde een onvoldoende bekendmaking en	Per organisatie wordt een afzonderlijke juridische motivering opgesteld. Deze wordt getoetst door Boels Zanders.

	motivering tot het herroepen van het subsidiebesluit.	
Te late publicatie	Bij één serieuze gegadigde moet het voornemen minimaal acht weken vooraf worden bekendgemaakt. Als dit te laat gebeurt, kan dit gevolgen hebben voor de rechtmatigheid van de subsidie.	De publicaties worden gekoppeld aan de planning van de begroting 2027 en niet pas aan de latere subsidiebeschikkingen.
Onvoldoende overgangstermijn	Als een organisatie al langer dan drie jaar subsidie ontvangt voor dezelfde activiteiten, moet de gemeente zorgvuldig omgaan met beëindiging of verlaging van de subsidie.	Per organisatie wordt beoordeeld of een redelijke overgangstermijn nodig is. De overgangsbrief wordt tijdig verzonden.
Open-einderegeling	Zonder subsidieplafond kan het risico ontstaan dat meer subsidie moet worden verleend dan beschikbaar is.	Per subsidieregeling wordt een subsidieplafond vastgesteld. Ook wordt vooraf bepaald hoe het geld wordt verdeeld.
Onrust bij subsidieontvangers	De overgangsbrief kan tot vragen of zorgen leiden bij organisaties die nu een begrotingssubsidie ontvangen.	De brief legt duidelijk uit dat de huidige vorm van subsidieverlening wijzigt. Ook wordt uitgelegd dat organisaties vanaf 2027 een aanvraag kunnen indienen op basis van de nieuwe subsidieregeling.
Ongewenste gevolgen door overgang naar subsidieregelingen	Door de overgang naar subsidieregelingen kunnen huidige subsidieontvangers minder of geen subsidie ontvangen. Daardoor kunnen maatschappelijk gewenste activiteiten onder druk komen te staan.	Bij knelpunten wordt per situatie bekeken welke oplossing juridisch mogelijk, financieel haalbaar en bestuurlijk wenselijk is. Als dat nodig is, volgt een afzonderlijk advies aan het college of de gemeenteraad.

Conclusie

De gemeente moet de subsidiepraktijk aanpassen naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State over begrotingssubsidies. Begrotingssubsidies blijven mogelijk. De gemeente moet dan wel goed kunnen motiveren waarom er maar één serieuze gegadigde is. Als dat niet kan, moet de gemeente mededingingsruimte bieden.

De voorgestelde aanpak is zorgvuldig en juridisch verdedigbaar. De aanpak bestaat uit:

- het juridisch motiveren van begrotingssubsidies waarbij mogelijk sprake is van één serieuze gegadigde;

- het publiceren van het voornemen om deze subsidies rechtstreeks te verstrekken;
- het opstellen van nieuwe subsidieregelingen voor activiteiten waarbij mededingingsruimte nodig is;
- het vaststellen van subsidieplafonds en verdeelsystemen;
- het tijdig informeren van betrokken subsidieontvangers met een overgangsbrief;
- het actualiseren van de Algemene subsidieverordening;
- het actief informeren van de gemeenteraad met een raadsinformatiebrief.

Met deze aanpak borgt de gemeente de gevolgen van de uitspraak binnen de subsidiepraktijk vanaf 2027.